

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Styrdokument

Dnr A 11 4591/10

Regler för studier på forskarnivå vid Göteborgs universitet - Doktorandreglerna

Publicerad	www.styrdokument.adm.gu.se
Beslutsfattare	Rektor
Handläggare	Kristina Ullgren
Beslutsdatum	juni 2008
Giltighetstid	Tills vidare
Revideringsdatum	2010-12-20
Sammanfattning	Regler för studier på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Regler för studier på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna

FÖRORD

Med *Regler för studier på forskarnivå vid Göteborgs universitet – Doktorandreglerna* - har Göteborgs universitet för första gången skapat en regelsamling som avser universitetets samlade utbildning på forskarnivå och omfattar samtliga doktorander. Utbildningen på forskarnivån är reglerad i ett allmänt regelverk där särskilt högskolelag och högskoleförordning nämns. Doktorandreglerna bygger på denna lagstiftning.

Doktorandreglerna syftar till att beskriva och konkretisera de grundläggande principerna för utbildning på forskarnivå. Reglerna skall endast betraktas som minimikrav för en väl fungerande utbildning på forskarnivå. Ansvar för utbildningen på forskarnivå ligger på fakultetsnivå och reglerna ska kompletteras och preciseras inom varje enskild fakultet. Det grundläggande motivet med doktorandreglerna är att visa att universitetet har ett övergripande ansvar för sina doktorander. Vår förhoppning är att doktorandreglerna skall medverka till en ökad kvalitet i utbildningen på forskarnivå.

Doktorandreglerna står under överinseende av Studieregelskommittén som också utgör tolkningsinstans avseende reglerna på samma sätt som avseende de regler som gäller för studier inom grundutbildningen, "*Rättigheter och skyldigheter – Regelsamling för studier vid Göteborgs universitet*".

Pam Fredman
Rektor

Caroline Öhman
Ordförande GUS

Värdegrund

Verksamheten vid universitetet skall präglas av ömsesidig respekt och hänsyn mellan dem som verkar där, studenter, doktorander, lärare och andra. Ingen skall särbehandlas på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller könstillhörighet.

1. Inledning

1.1. Dessa regler utgör gemensamma regler för all utbildning på forskarnivå inom universitetet och har till sitt mål och syfte att gagna kvaliteten i utbildningen på forskarnivå, doktorandernas rättssäkerhet och bidra till en god studiesocial miljö.

1.2. Dessa regler baseras på Högskolelag (1992:1434) och Högskoleförordningen (1993:100) och utgör uttolkning och tillämpning av det allmänna regelverket. Därtill hänvisas till Antagningsordningen.

1.3. Fakultetsnämnd ansvarar för och har tillse att information finns tillgänglig om utbildningen på forskarnivå inom dess fakultetsnämndsområde. Sådan information skall finnas på både svenska och engelska.

1.4. Fakultetsnämnd beslutar om inrättandet av ämnen på forskarnivå inom sitt ansvarsområde. För vart ämne på forskarnivå skall det upprättas en allmän studieplan.

1.5. Fakultetsnämnd äger rätt att, med vissa undantag, delegera sin beslutanderätt till dekanus eller till annat organ inom fakultetsnämndens område som t.ex. institutionsstyrelse.

2. Grundläggande och särskild behörighet samt allmän studieplan

2.1. Grundläggande behörighet för antagning till utbildning på forskarnivå anges i Antagningsordningen och i den allmänna studieplanen för respektive utbildningsämne. Av den allmänna studieplanen skall i förekommande fall även den särskilda behörigheten anges. I de fall det finns övergångsbestämmelser skall dessa också anges.

2.2. I den allmänna studieplanen skall även övriga villkor för utbildningen anges och principer för antagning och urval inklusive de kriterier som tillämpas för bedömning av den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

3. Ledigförklarande av utbildningsplats på forskarnivå

3.1. Ledigförklarande av utbildningsplats på forskarnivå skall annonseras på universitetets webbplats.

3.2. Undantag för ledigförklarande av utbildningsplats på forskarnivå får göras vid antagning av s.k. industridoktorand och i samband med doktorands byte av lärosäte.

3.3. Med ”industridoktorand” * menas en doktorand som är antagen till utbildning på forskarnivå och som bedriver studierna på deltid inom ramen för sin anställning hos arbetsgivaren.

* avser doktorand med arbetsgivare inom vård, företag, annat lärosäte, eller annan kommunal eller statlig verksamhet.

4. Urval vid antagning till utbildning på forskarnivå

4.1. Urvalet vid antagning till utbildning på forskarnivå skall baseras på den grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fastställts i den allmänna studieplanen samt bedömningen av den sökandes förmåga i övrigt att tillgodogöra sig utbildningen. I förekommande fall skall gällande övergångsbestämmelser beaktas.

5. Antagning till utbildning på forskarnivå

5.1. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå fattas i den ordning som fakultetsnämnd beslutat.

5.2. Ett beslut om antagning skall vara skriftligt och omfatta:

- * den antagnes namn och personnummer,
- * redovisning av den allmänna och särskilda behörighet som det tagits hänsyn till,
- * finansieringsplan för hela utbildningstiden,
- * uppgift om vilken examen som är utbildningens slutmål.

5.3. Fakultetsnämnden ansvarar för att doktoranden ges en god introduktion och får tillgång till relevant information angående regler och rutiner. I normalfallet skall doktoranden tilldelas en arbetsplats och tillgång till dator samt annan för studierna nödvändig utrustning.

5.4. Byte av utbildningsämne handläggs som ny antagning med krav på att doktoranden skriftligen anmäler avbrott avseende studierna i det tidigare utbildningsämnet i det fall doktoranden blir antagen till det nya utbildningsämnet.

5.5. En doktorand kan inte antas till utbildning på forskarnivå i fler än ett utbildningsämne samtidigt inom samma fakultetsnämndsområde.

5.6. Endast den som är antagen till utbildning på forskarnivå får bedriva sådan utbildning.

5.7. Beslut om antagning träder ikraft i och med att beslutsprotokollet justerats och/eller beslutets annonsering. Beslutet skall snarast registreras i Ladok. Beslut skall meddelas alla sökanden inom tre veckor från det att beslut har trätt ikraft. Beslut om antagning kan inte överklagas.

5.8. Ett beslut om antagning som omfattar utbildning fram till licentiatexamen förutsätter ett nytt antagningsbeslut för fortsatta studier fram till doktorsexamen.

5.9. Doktorand med antagning till doktorsexamen har rätt att avsluta sin utbildning med licentiatexamen i de fall det är möjligt med hänsyn till allmän studieplan.

5.10. Doktoranden kan begära avbrott av sin utbildning. En sådan begäran skall vara skriftlig. Ett avbrott innebär att utbildningen i utbildningsämnet därefter är avbruten och att hon/ han inte längre är antagen till utbildning på forskarnivå i det aktuella utbildningsämnet.

6. Individuell studieplan

6.1. Fakultetsnämnd ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje doktorand och att den revideras minst en gång per år. Revidering skall även ske om så är påkallat med hänsyn till uppkomna förändringar i den enskilde doktorandens utbildning samt på den enskilde doktorandens begäran.

6.2. Den individuella studieplanen skall innehålla uppgift om tidplan, handledare, finansieringsplan, avhandlingens inriktning/titel, övriga punkter i enlighet med HF 6 kap 29§ och i övrigt vad som framgår av fakultetsnämndens anvisningar samt av vad som framgår av nedan.

6.3. Förlängning av studietid vid t.ex. föräldraledighet, sjukdom, studentfackligt arbete och annan tjänstledighet skall anges i individuell studieplan varvid utbildningstid och i förekommande fall doktorandanställning skall förlängas i motsvarande mån. se p. 19.3.

7. Finansiering av utbildning på forskarnivå

7.1. Fakultetsnämnd har som huvudregel finansieringsansvaret för doktorand under hela utbildningstiden. Annan ordning kan dock följa av avtal eller annan överenskommelse.

7.2. Finansiering av utbildningen skall i första hand ske via doktorandanställning. Finansiering via utbildningsbidrag får ske under de två första åren motsvarande heltid av utbildningstiden.

7.3. Vid s.k. ”annan finansiering” skall ett skriftligt avtal upprättas mellan universitetet och finansören och detta skall bifogas den individuella studieplanen. Med ”annan finansiering” menas annan finansiering än genom doktorandanställning eller utbildningsbidrag .

7.4. I de fall s.k. industridoktorands arbetsgivare trots avtal eller annan överenskommelse inte skulle fullfölja detta åtagande och denna omständighet inte kunnat förutses av fakultetsnämnd vid antagningen är fakultetsnämnd inte skyldig att överta finansieringsansvaret för doktoranden för de fortsatta studierna.

7.5. Fakultetsnämnd får inte inrätta stipendier för finansiering av doktorander.

8. Allmänt om handledning

8.1. Doktoranden har rätt till handledning under hela utbildningstiden.

8.2. Två eller flera handledare skall utses och dessa skall anges i den individuella studieplanen. En av dem utses till huvudhandledare och övriga benämns biträdande handledare.

8.3. Handledare skall utses i samband med att den individuella studieplanen fastställs, dock senast under första terminen.

8.4. Vid utseendet av handledare skall doktorandens önskemål beaktas. Hänsyn skall tas till doktorandens behov av handledarkompetens och förebilder från båda könen.

8.5. Vid utseende av handledare skall som huvudregel åtminstone en av handledarna vara docent. Handledare kan rekryteras från annat lärosäte eller utanför akademien. Handledarna skall vara knutna till universitetet endera via anställning eller uppdragsavtal.

8.6. Doktorand har rätt till byte av handledare. Begäran skall vara skriftlig och kan avse såväl huvudhandledare som biträdande handledare. Fakultetsnämnden skall vid en sådan begäran verka för ett snabbt och smidigt byte av handledare.

8.7. Vid byte av handledare skall individuell studieplan uppdateras. Doktoranden skall så långt som det är möjligt ges förutsättningar att bedriva utbildningen med den inriktning som är angiven i tidigare individuell studieplan.

8.8. I ett inledande skede av utbildningen skall doktoranden tillsammans med huvudhandledare upprätta en plan för avhandlingsarbetet.

8.9. Doktoranden skall ges möjlighet till kontinuerlig kontakt med handledarna för diskussion och tillgång till fortlöpande synpunkter under avhandlingsarbetets framskridande.

8.10. Handledarna skall verka för att doktoranden introduceras i det internationella såväl som det nationella forskarsamhället.

8.11. Ytterligare biträdande handledare kan utses när som helst under utbildningens gång om så bedöms lämpligt.

9. Indragning av handledare och övriga resurser

9.1. Doktorand som i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen kan mista rätten till handledning och övriga doktorandresurser dock endast under de förutsättningar som anges i HF 6 kap. 30 och 31 §§.

10. Ledigförklarande av doktorandanställning

10.1. Ledigförklarande av doktorandanställning skall kungöras på universitetet på universitetets webbplats för lediga anställningar. Kortaste ansökningstid är tre veckor.

10.2. Endast den som är eller samtidigt blir antagen till utbildning på forskarnivå kan anställas som doktorand.

10.3. Förlängning av doktorandanställning och byte av utbildningsämne görs utan ledigförklarande.

10.4. Ledigförklarande får inte innehålla några ytterligare krav utöver vad som framgår av Högskolelag och Högskoleförordning samt allmän studieplan.

11. Doktorandanställning

11.1. En doktorandanställning avser arbete på heltid. Annan omfattning av anställning får beslutas om efter skriftlig begäran av doktorand, dock lägst 50 % av heltid.

11.2. Tjänstledighet kan beviljas med högst 50 % avseende heltid. Doktorand kan dock ges rätt till högre grad av tjänstledighet med stöd av lag eller avtal eller för studentfackligt arbete.

12. Institutionstjänstgöring

12.1. Institutionstjänstgöringens omfattning och innehåll skall anges i den individuella studieplanen.

12.2. Institutionstjänstgöringen får maximalt uppgå till 20 % av heltid fördelat över studietiden. Institutionstjänstgöring skall ge motsvarande förlängning av doktorandanställningen.

12.3. Institutionstjänstgöring skall utformas med tanke på att den skall ha relevans för doktorandens utbildning. Institutionstjänstgöringen får inte ha menlig inverkan på utbildningen.

12.4. Doktorand som undervisar inom ramen för institutionstjänstgöring skall ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning på sätt som fakultetsnämnden anvisar eller kunna uppvisa motsvarande kunskaper.

13. Avhandlingsarbetet

13.1. Ett avhandlingsarbets omfattning regleras i den allmänna studieplanen.

13.2. Under utbildningstiden skall doktoranden erbjudas tillfälle att få sitt avhandlingsarbete, t.ex. manuskript och forskningsresultat, presenterat och diskuterat vid seminarier.

13.3. Avhandling får innehålla bidrag från flera författare om det klart framgår vad den enskilde doktoranden bidragit med.

14. Licentiatuppsats och seminarium

14.1. En licentiatuppsats omfattar minst 60 högskolepoäng.

14.2. Fakultetsnämnd till vilken utbildningsämnet är knutet har att ombesörja kostnaden för mångfaldigandet av uppsatsen inför seminariet.

14.3. Licentiatuppsats skall presenteras och granskas vid ett offentligt seminarium.

14.4. Tidpunkt för licentiatseminarium skall kungöras senast tre veckor innan seminariet.

15. Anmälan om licentiatseminarium alternativt doktorsdisputation och spikning

15.1. Innan anmälan om licentiatseminarium alternativt doktorsdisputation görs skall tidpunkt för seminariet alternativt disputationen fastställas.

15.2. Licentiatseminarium alternativt doktorsdisputation skall äga rum under terminstid. Om det finns särskilda skäl kan de efter beslut av fakultetsnämnd få äga rum på annan tid.

15.3. Fakultetsnämnd beslutar om tid och plats för licentiatseminariet alternativt doktorsdisputationen.

15.4. Anmälan för disputation skall innehålla avhandlingens titel, planerad tidpunkt för disputationen. Därtill skall opponent och betygsnämnd anges. I övrigt se fakultetsnämndens anvisningar.

15.5. För licentiatseminarium finns särskilda regler. Se fakultetsnämndens anvisningar.

15.6. Doktorsavhandlingen kungörs genom ”spikning”. Genom spikningen på universitetets anslagstavla i Vasaparken blir avhandlingens innehåll allmänt tillgängligt. Därtill skall information om tid och plats för disputationen, abstract, populärvetenskaplig sammanfattning och annan relevant information publiceras på universitetsbibliotekets elektroniska anslagstavla.

15.7. Efter spikningen får inga ändringar göras i avhandlingen.

16. Doktorsavhandling

16.1. En doktorsavhandling skall omfatta minst 120 högskolepoäng.

16.2. I avhandlingen kan ingå tidigare examinerad licentiatuppsats. Detta arbete utgör då en del av avhandlingsarbetet och skall försvaras vid disputationen.

16.3. I de fall avhandlingens skrivs på annat språk skall en svensk sammanfattning finnas.

16.4. Upplagan för en doktorsavhandling beslutas om i varje enskilt tillfälle eller enligt riktlinjer vid varje fakultet. Universitetsbibliotekets krav på pliktexemplar skall beaktas. Doktoranden har rätt till minst 20 exemplar av avhandlingen för eget bruk. Från och med spikningen skall avhandlingen finnas tillgänglig.

16.5. En betygsnämnd har till uppgift att bedöma huruvida en doktorsavhandling och försvaret av densamma motsvarar det vetenskapliga samhällets kvalitetskrav. Vid betygssättning skall hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och försvaret av densamma.

16.6. En särskilt utsedd opponent skall vid disputationen granska doktorsavhandlingen. Betygsnämnden skall därefter avge sin bedömning som protokollförs.

17. Examensbevis

17.1. Examensbevis erhålls efter att kraven för examen uppfyllts och efter ansökan från doktoranden.

18. Kursvärdering

18.1. Vid avslutad kurs inom utbildningen skall doktorand ges möjlighet att avge synpunkter på kursen i en kursvärdering.

18.2 Resultatet skall sammanställas och hållas tillgängligt.

19. Doktorandinflytande

19.1. Doktoranderna har rätt till representation i alla beslutande och beredande organ vid universitet som berör utbildning på forskarnivå och utbildningssituationen.

19.2. Doktorand med förtroendeuppdrag inom universitetet eller studentkår får inte missgynnas i sin utbildning på grund av detta.

19.3. Doktorand med förtroendeuppdrag inom universitetet eller studentkår har rätt till förlängning av utbildningstid i motsvarande grad. se p.6.3

20. Disciplinära åtgärder

20.1. Disciplinära åtgärder får vidtas mot doktorander i enlighet med HF 10 kap.

21. Avskiljande

21.1. Avskiljande av doktorand kan ske i enlighet med ”Förordning (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning.